

LANDGOED MAETLAND - HISTORIE

Landgoed Maetland - waar ligt het?

Net even buiten de Gelderse stad Doetinchem ligt ten zuidoosten daarvan het dorp Gaanderen. Aan de rand van Gaanderen, treft u het bijzondere, recent aangelegde NSW-landgoed 't Maatje. Op een prachtige, historische locatie, grenzend aan de bebouwde kom, midden in het Achterhoekse coulisselandschap. Op dit landgoed, aan de historische Bielheimerbeek, verrijst straks Landgoed Maetland: een unieke buitenplaats. Het geheel vormt een stijlvol landgoedensemble.

Landgoed 't Maatje is opengesteld voor publiek, echter er zijn grote delen voor de fauna geschikt gemaakt. Bent u nieuwsgierig geworden? De GPS coördinaten zijn: N51.94113 $^{\circ}$, E6.35210 $^{\circ}$

Adres: 't Maatje (hoek Vreeltstraat) Gaanderen

Landgoed Maetland - hoe het allemaal begon een stukje geschiedenis

Op een oude topografische kaart uit 1900 valt het prachtige en groene karakter op van het gebied tussen Kasteel Slangenburg en de Oude IJssel, net even buiten de Achterhoekse stad Doetinchem. Dit gebied heette 'Het Maatjen'. Nu anno 2008, na de verstedelijking in de afgelopen eeuw, heeft de Achterhoek dit natuurgebied teruggekregen met de aanleg van Landgoed 't Maatje van in totaal circa 43 hA groot.

De Achterhoek behoort tot de mooiste streken van Nederland. Doetinchem komt al sinds jaar en dag voor op de eerste kaarten van Nederland.

Steeds meer mensen ontdekken dat het hier goed leven is. De ontspannen sfeer, de schone lucht, de prachtige omgeving en een prima bereikbaarheid, zijn allemaal argumenten die mensen naar de Achterhoek trekken. Kleine dorpen en vriendelijke provinciesteden liggen omsloten in het groen, verspreid in dit verrassende stuk van Nederland. Het coulisselandschap kent een rijke afwisseling met bossen, landerijen en rivieren. Het nu ontwikkelde plan 'Landgoed Maetland' is ook volledig omsloten door de natuur.

Lang geleden echter zag de Achterhoek er heel anders uit. Er waren uitgestrekte heidevelden en moerassen, maar ook bossen. Het was er dun bevolkt. De eerste mensen kwamen ongeveer 10.000 jaar geleden. Dit blijkt uit opgravingen. Het waren jagersvolken uit de prehistorie. Later zijn er ook resten gevonden die duiden op de aanwezigheid van Kelten, Germanen, Franken en Saksen maar ook Romeinen. Later breidde de Noormannen hun strooptochten ook uit tot de Achterhoek. Gelukkig is dat allemaal voorbij.

Doetinchem op een oude kaart der Nederlanden; 'Villa Duetinghem' kwam voor het eerst voor op een document uit 838. In vroeger tijden schreef men vaak een woord op zoals men dacht dat men het moest schrijven, vandaar dat er vele varianten bekend zijn. Dus zo'n 1200 jaar geleden stond de kerk in Doetinchem onder verantwoordelijkheid van de bisschop van Utrecht. In het jaar 1100 werd er een stadsmuur gebouwd met vier openingen en later poorten. In 1236 werden de stadsrechten verkregen. De uitgebreide verdedigingswerken waren er niet voor niets. In de Tachtigjarige Oorlog werd Doetinchem maar liefst twaalf keer belegerd en bezet.

Vandaag de dag is Doetinchem een moderne provinciestad met nagenoeg alle voorzieningen. Met de treinen en bussen, maar ook door de goede ontsluitingen per autoweg of per waterweg kunt u alle kanten op. Thans wonen er 57.000 inwoners en door deze omvang vervult Doetinchem een centrumfunctie voor zeker 200.000 inwoners. Dagelijks komen duizenden mensen uit de wijde omgeving naar de gemeente om te werken, te studeren of te ontspannen.

De prachtige bossen die kasteel Slangenburg omsluiten zijn in alle jaargetijden een lust voor het oog. Landgoed Maetland kent echter veel overeenkomsten met Slangenburg. Zo is er een statige oprijlaan, water als scheidend element, tuinen en ruimte voor bewoners, een representatieve buitenruimte en een heuse toegangspoort. Het zal u niet verbazen dat kasteel Slangenburg model heeft gestaan voor onze inspiratie voor de ontwikkeling van Landgoed Maetland. Echter in een stijl van nu.

Op de plek van Kasteel Slangenburg stond ooit een havezate (boerenhoeve). Dit groeide in de middeleeuwen uit tot een heus kasteel. Nadat in de Tachtigjarige oorlog dit kasteel werd verwoest is het in 1612 weer volledig gerestaureerd. In opdracht van de toenmalige eigenaar zijn aan het eind van de 17e eeuw prachtige schilderingen aangebracht. Ook het park is in een schitterende barokstijl aangelegd. Dit is grotendeels bewaard gebleven.

Vandaag de dag is Kasteel Slangenburg een gastenhuis van de Benedictijner Abdij St. Willibrord, dat op 20 minuten loopafstand ligt. Het kasteel staat echter gastvrij open voor mensen met alle gezindten. Voor iedereen die een bepaalde tijd hier wil doorbrengen. Voor iedereen die verlangt naar rust en goede zorg.

Gaanderen is ontstaan in de twaalfde eeuw. Het klooster Bethlehem is in het jaar 1150 gesticht. In die tijd heette het dorp 'Gernere', naar de duinen die het land tegen de Oude IJssel beschermden. Her en der waren er nederzettingen.

In de 17e eeuw werd de plaats - 120 inwoners verdeeld over 20 boerderijen - één van de vijf buurtschappen van Doetinchem. Het gebied heette toen 'Gander'. In de 18e en 19e eeuw kwamen er steeds meer boeren en was er een periode van bosbouw. Veel eikenbomen werden gekapt en de werknemers vestigden zich in het dorp 'Gaanderen'. De beken zorgde voor waterkracht en er ontstond een bloeiende ijzerindustrie. Notabene stond de eerste Nederlandse ijzergieterij aan de Bielheimerbeek. In die tijd leefde bijna het gehele dorp van deze ijzerindustrie. Inmiddels zijn alle industrieën nagenoeg verdwenen en kan Gaanderen in alle rust genieten van de prachtige nieuw gemaakte natuur.

Decennia lang graasden er rontbont melkveerunderen, tot 1998. Toen werd de start gemaakt met de omvorming naar een nieuw natuurgebied. Met de aanleg van ruim 28 hA nieuw natuurgebied werd een gemengd landbouwbedrijf opgeheven en teruggegeven aan de natuur. Bij de inrichting van het gebied is er zoveel mogelijk gestreefd naar het aanleggen van biotopen, met als doel een zo rijk mogelijke natuur te realiseren. Op dit nieuwe natuurlijk beheerde landgoed grazen nu Galloway runderen. Maar vooral diverse vogels, klein wild en een grote diversiteit van planten hebben er een habitat gevonden. In totaal is Landgoed 't Maatje 43 hA groot.

In 2002 werd er definitief gestart met de aanplant van zomer- en wintereiken, beuken en veel bloeiende struiken, zoals lijsterbessen, linden en hondsrozen. De Bielheimerbeek werd weer hersteld als bypass naar de Oude IJssel én er is zelfs een vistrap aangelegd om vis de gelegenheid te geven de stuw te passeren. Tegelijkertijd is één oever van de Bielheimerbeek vergraven tot een natuurlijke oever. Naast de aanleg van landgoed 't Maatje werd er gelijk rekening gehouden met een bescheiden bestemming voor wonen én werken. Het groene gebied ten zuiden van Doetinchem met zijn Oude IJssel kreeg hierdoor een ecologische verbinding naar Slangenburg.